

Inspektorát přitvrzuje proti nelegálním náborům. Pracovníci firmy častěji udávají, pokuty loni narostly skoro o třetinu

Jan Prokeš, HN

3. 3. 2026

Státu kvůli nelegální práci [utíkají desítky miliard korun](#), inspektorát práce proto stále víc „šlape“ do kontrol. V loňském roce při nich odhalil téměř 2500 nelegálně pracujících lidí, což je v porovnání s rokem 2024 nárůst o 38 procent.

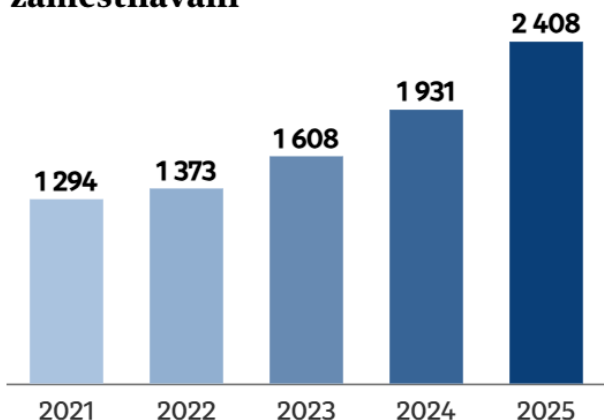
Data Státního úřadu inspekce práce navíc ukazují, že inspektoři stále víc trestají praxi, [která se v Česku v posledních letech mezi firmami rozmohla](#) – takzvané zastřené zprostředkování zaměstnávání.

Podniky si ve snaze ušetřit najímají některé pracovníky pomocí smluv o dílo s takzvanými černými agenturami, které [na rozdíl od těch legálních](#) nemají potřebnou licenci. Smlouvy jsou pouze naoko, ve skutečnosti tito lidé pracují spolu s kmenovými zaměstnanci a rozdíl není vidět ani v náplni jejich práce. Z čísel o loňských kontrolách navíc vyplývá, že inspektoři nejdou pouze po černých pracovních agenturách, ale stále víc se zaměřují i na zaměstnavatele, kteří s agenturami spolupracují.

„Meziroční nárůst odhalených nelegálních pracovníků o 38 procent potvrzuje, že problém je stále velmi rozšířený, ale zároveň že kontroly jsou efektivnější a lépe cílené, včetně oblasti zastřeného zaměstnávání,“ říká výkonný manažer Asociace poskytovatelů personálních služeb (APPS) Ivan Dzido.

„Z našeho pohledu je důležité, že stát přitvrzuje i v sankcích. Nelegální a zastřené zaměstnávání deformuje trh, poškozuje zaměstnance i férové firmy a připravuje veřejné rozpočty o významné prostředky. Na ministerstvo financí jsme přes resort práce a sociálních věcí předali vyčíslení úniků na odvodech, které se pohybuje mezi 40 a 70 miliardami ročně,“ tvrdí Dzido.

Přijaté podněty na nelegální zaměstnávání

Nejvyšší pokuta za umožnění zastřehého zaměstnávání

2024

1,5 mil. Kč

2025

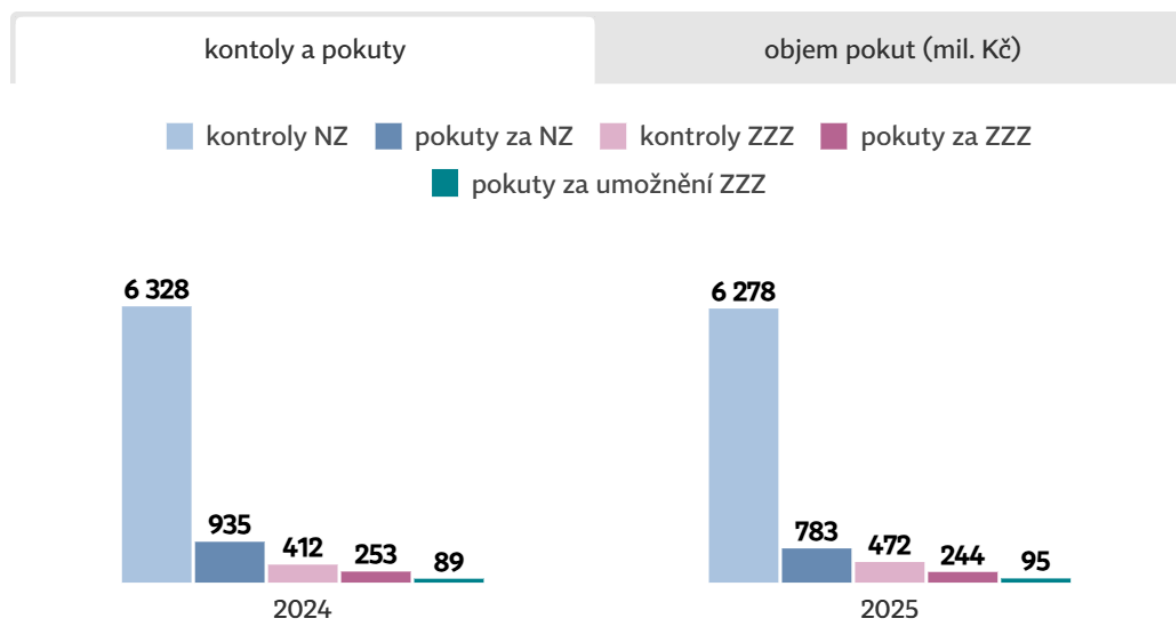
2,72 mil. Kč

Počet nelegálně zaměstnaných

2025

2484

Nelegální zaměstnávání a Zastřené zprostředkování zaměstnání

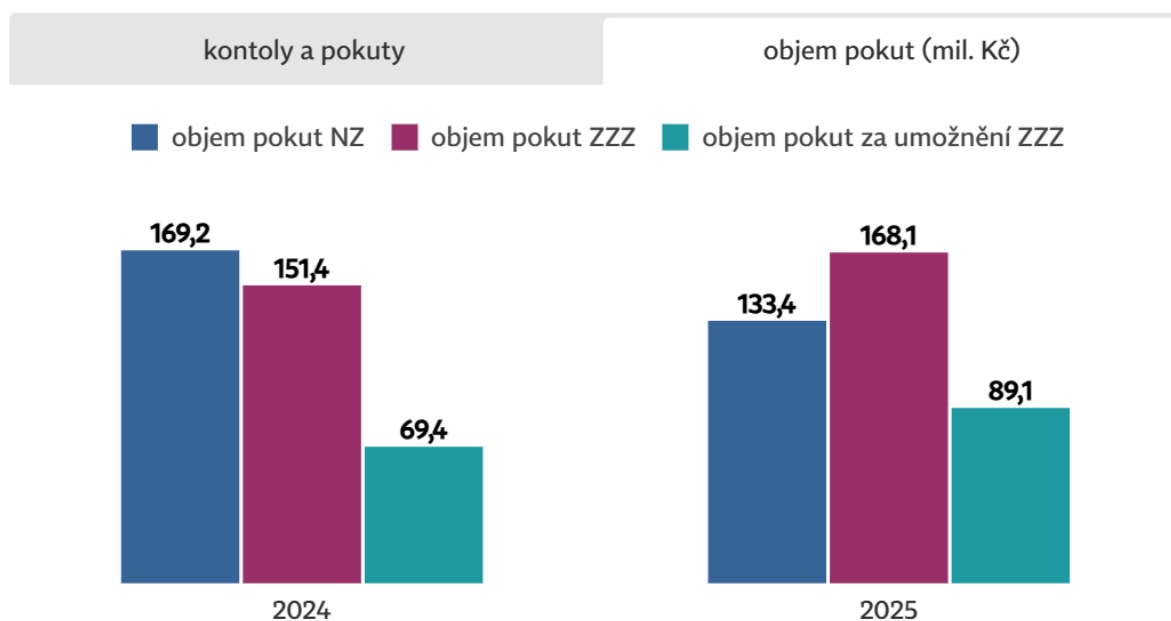

Grafika: Michal Vocol

Zdroj: Státní úřad inspektorátu práce

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Nelegální zaměstnávání a Zastřené zprostředkování zaměstnání

Grafika: Michal Vocol

Zdroj: Státní úřad inspektorátu práce

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Za nelegální práci se označuje kromě výše zmíněného modelu třeba také zaměstnávání cizinců bez potřebného pracovního povolení nebo švarcsystém. Zastřené zaměstnávání je pro firmy výhodné především v tom, že jim dodavatel nabídne pracovníky za výrazně nižší částku. Na rozdíl od pracovníků klasických pracovních agentur s licenci se na lidi z falešné agentury nevztahuje zákonný nárok na stejně vysokou mzdu, jakou mají kmenoví zaměstnanci dané společnosti. Falešné agentury tak svým lidem mohou platit třeba jen minimální mzdu a zbytek výdělku jim dávat bokem, díky čemuž ušetří na pojistných odvodech.

V loňském roce uskutečnili kontroloři z inspektorátu práce 472 kontrol zaměřených na zastřené zprostředkování zaměstnání, to je meziroční nárůst o 15 procent. Celkem za prohřešky rozdali pokuty v objemu 168 milionů korun. V roce 2024 to bylo o 17 milionů méně.

Rostoucí trend je vidět především u pokut za umožnění zastřenému zprostředkování zaměstnání. Tyto sankce nemíří na černé agentury, ale na konkrétní zaměstnavatele, kteří si u nich pracovníky objednají. Zatímco předloni jim inspektorát udělil pokuty v součtu za 69,4 milionu, loni už se objem sankcí vyšplhal na 89,1 milionu korun – meziročně o 28 procent víc.

Nejvyšší loni pravomocně udělenou pokutou je sankce ve výši 2,72 milionu pro firmu z automobilového průmyslu. Předloni se nejvyšší sankce za umožnění zastřenému zprostředkování zaměstnání vyšplhala na 1,5 milionu. Maximální výše pokuty je podle zákona 10 milionů korun.

Větší zaměření na konkrétní firmy je pro inspektorát důležité i z toho pohledu, že tito zaměstnavatelé uloženou pokutu s větší pravděpodobností opravdu zaplatí. Zástupci černých agentur naopak často po udělení sankce [přestanou s úřady komunikovat](#), případně firmu přepíší na „bílého koně“ nebo ji pošlou do likvidace. Obratem pak v podnikání pokračují s nově založenou společností.

Podle právníka a vedoucího partnera advokátní kanceláře Spring Walk Jaroslava Zemana si zaměstnavatelé vyšší riziko postihů začínají uvědomovat. „Informovanost je ale ještě pořád v hodně nízkých číslech,“ míní odborník na pracovní právo. „Vidíme ale nárůst klientů, kteří přichází s tím, že tady řadu let fungovali se smlouvou o dílo a teď se chtějí stát klasickou pracovní agenturou,“ říká Zeman.

Loňský rok zároveň opět potvrdil [rostoucí počet podnětů](#), které na nelegální práci upozorňují. Loni jich inspektorát obdržel 2408, což je v porovnání s rokem 2024 nárůst o čtvrtinu. Za posledních pět let se počet podnětů zdvojnásobil.

„Stále častěji tohoto nástroje využívají zaměstnanci. Poznali víc podmínky pracovního trhu a častěji se jednak domáhají svých práv a zadruhé si myslím, že to občas používají jako určitou zbraň proti zaměstnavateli a vyjádření svého nesouhlasu s jeho chováním nebo také kvůli mstě,“ myslí si Zeman.

Inspektorátu práce v boji pomáhá také [novinka](#), kdy firmy musí od loňského září hlásit zaměstnance úřadu práce ještě před jeho nástupem. Dříve platilo, že to mohly udělat ještě v den, kdy k nim nastoupil. Řada podniků se tak poměrně snadno dokázala vyhnout postihu – stačilo jim tvrdit, že daný člověk je v zaměstnání první den a do půlnoci ho určitě nahlásí.

Zdroj: Hospodářské noviny, <https://archiv.hn.cz/c1-67850530-inspektorat-pritvrzuje-proti-nelegalnim-naborum-pracovnici-firmy-casteji-udavaji-pokuty-loni-narostly-skoro-o-tretinu>